

Predátoři

Etiku vědy v posledních letech narušují vydavatelé nekvalitních periodik (případně organizátoři smyšlených nebo pseudovědeckých konferencí), jejichž cílem je generovat zisk z **autorských publikačních poplatků**.

Predátoři staví svoji strategii na rostoucím tlaku akademických institucí na intenzivní publikační činnost svých vědců. Této situace zneužívají vnucováním téměř okamžitého publikování zasláního článku nebo závěrečné práce s příslibem promptního, několika denního/týdenního recenzního řízení. Váš článek tak publikují v periodiku bez odborné kvality, pod rouškou nedostatečného nebo naprosto neexistujícího recenzního řízení. V některých případech vás po zveřejnění článku požádají o zaplacení, a když nezaplatíte a budete žádat o odstranění článku z jejich webových stránek, udělají tak pouze pod pokutou. Predátorským periodikům se zkrátka vyhýbejte, jako autor nemůžete publikováním v nich získat nic hodnotného.

Vzhledem k rozdílným praktikám predátorských vydavatelů nelze vždy jednoznačně stanovit, zda se o predátora skutečně jedná. Níže naleznete shrnutí nejčastějších praktik, které vám pomohou s jejich odhalením.

Obsah

- [Znaky predátorů](#)
  - [Odhalení predátora](#)
-

Znaky predátorů

Predátorští vydavatelé si hledají autory k publikování nejčastěji přes e-mail. Jestliže jste např. obdržel/a e-mail s nabídkou publikování vaší diplomové práce, jehož obsah vám nesedí (je například veden v neosobní formě nebo obsahuje fráze typu „se zájmem jsme si přečetli některé z vašich článků“), vždy vydavatele a periodikum důkladně prozkoumejte.

Predátoři se vyznačují několika znaky:

- V názvu periodika se objevují slova „Global“, „World“ nebo „International“ a kontaktní adresa sídla může být nedohledatelná.
- Redakční rada je neveřejná nebo naopak sestavená z odborníků, kteří buď neexistují nebo existují, ale jsou v ní uvedeni bez jejich vědomí.
- Periodikum se chlubí zcizeným nebo chybným ISSN, **impakt faktorem** a indexací v mnoha databázích (vč. Web of Science, SCOPUS atd.).
- Periodikum má vizuálně nevyrovnanou podobu nebo je blízke vzhledu jiného periodika.
- Vydavatel nespecifikuje výši poplatku za publikování. Je známo mnoho případů, kdy si vydavatel poplatek naúčtoval po vydání článku a při žádosti o smazání článku z periodika požadoval pokutu.
- Vydavatel nespecifikuje průběh recenzního řízení nebo naopak nabízí expresní recenzní řízení v řádu dnů nebo týdnů. Recenzní řízení však u skutečných odborných periodik zřídka trvá méně než 10 týdnů a může klidně probíhat i déle než rok.

- Periodikum obsahuje velké množství plagiátů.
-

Odhalení predátora

Jestliže nabudete pocit, že s vámi vydavatel komunikuje zvláštním způsobem, existuje několik cest, jak se o jeho nekalých praktikách přesvědčit:

- Zkontrolujte, zda se periodikum nenachází na [seznamu](#) na stránce [vedazije.cz](#) nebo seznámech predátorských [vydavatelů](#) J. Bealla. [archivovaná verze platná k 30. 12. 2016]
- Uvádí-li periodikum impakt faktor, ověřte jej vyhledáním na stránce [Journal Citation Reports](#) pro JCR Science Edition a JCR Social Sciences Edition. Impakt faktor periodik pro rok 2016 lze ověřit [zde](#). (Existují i predátoři, který skutečný impakt faktor mají a tedy se dostaly do databází Web of Science nebo SCOPUS. Jestliže skutečný impakt faktor naleznete, průzkum tak neukončujte a pokračujte dále.)
- Uvádí-li periodikum indexaci v databázích Web of Science, SCOPUS nebo ERIH, zkontrolujte, zda se v nich skutečně nachází.

Odhalení predátorských periodik je čím dál tím těžší, neboť své weby a styl komunikace neustále zdokonalují. Odhalíte-li některý z uvedených bodů, pak se o predátora s nejvyšší pravděpodobností skutečně jedná.

Doporučené zdroje

- Jestliže vaše pochybnosti přetrvávají, doporučujeme vám k přečtení rozsáhlý návod na odhalení predátorů Lukáše Plcha a Jiřího Kratochvíla z Masarykovy univerzity. [[WWW](#), česky]
- Dále vám doporučujeme k přečtení článek o predátorských vydavatelích a jejich hrozbě pro otevřený přístup. [[WWW](#), česky]

Potřebujete něco objasnit, poradit nebo byste si přáli zařídit školení na uvedené téma?

Kontaktní osoba: [Petra Steinbergerová](#)